

Bolagsstyrnings- rapport

Folksam ömsesidig livförsäkring
2015

Folksam

Innehållsförteckning

Inledning	
Bolagsstyrning	3
Styrande regelverk	
Externa regler	4
Interna regelverk	4
Struktur bolagsstyrning	
Valberedning	5
Stämma	6
Styrelse	6
Styrelsens arbete	7
Styrelsens arbetsfördelning	7
Närvaro och ersättning	9
Styrelseledamöter	10
Uppgifter om styrelsens ledamöter	11
Risk- och kontrollorganisationens ansvarslinjer	15
Internrevision	15
Externa revisorer	15
Kundombudsmannen	15
Verkställande direktör och koncernledning	16
Operativ organisation	16
Förändringar i koncernledningen	16
Koncernledningens sammansättning	17
Uppgifter om Folksam Livs vd	17
Risk- och kontrollfunktioner	18
Risk och compliance	18
Aktuarie	18
Koncernsäkerhet	18
Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen	
Kontrollmiljö	19
Riskbedömning	19
Kontrollaktiviteter	20
Information och kommunikation	20
Uppföljning och övervakning	21

Inledning

Bolagsstyrning

Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv) är ett kundägt bolag inom Folksam ¹⁾. Att det är kundägt innebär att det inte finns några aktieägare. Det är istället försäkringstagarna som är bolagets ägare. Alla försäkringars grundidé är att dela risker. I Folksam delar vi också vinsten. Överskottet går tillbaka till våra kunder, dels via återinvestering i affären, dels via återbäring.

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att bolag sköts hållbart, ansvarsfullt och så effektivt som möjligt.²⁾

Förtroendet hos lagstiftare och i samhället för att bolag agerar ansvarsfullt är avgörande för bolagens frihet att förverkliga sina strategier för att skapa värde. ²⁾

En övergripande målsättning med Folksams bolagsstyrning – förutom att den ska överensstämma med bolagets vision och etiska principer – är att säkerställa en bra avkastning för Folksams kunder.

Förutom att verka för en god intern bolagsstyrning agerar Folksam aktivt genom extern bolagsstyrning. Folksam påverkar bolag, genom sina placeringar, för att tillvarata kundernas gemensamma intressen i ägarfrågor. Folksam anser att en aktiv bolagsstyrning, såväl internt som externt, ger en ökad avkastning och bidrar till en långsiktigt god utveckling.

Styrelsen ansvarar ytterst för bolagets organisation och för förvaltningen av dess angelägenheter. Det är styrelsen som ansvarar för bolagets interna styrning och kontroll och som ansvarar för att det finns en policy och en organisation för det operativa arbetet kring detta.

I denna rapport beskrivs de övergripande styrande regelverk vi har att följa samt den bolagsstyrningsstruktur vi arbetar utifrån. Styrelsen avlämnar i slutet en rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen.

Bolagsstyrningsrapporten lämnas som ett tillägg till årsredovisningen. Rapporten granskas av externa revisorer och ett yttrande från revisorn bifogas.

”Efter mitt första år som ordförande i Folksam Liv kan jag konstatera att jag känner mig trygg med vår mycket engagerade och kompetenta styrelse i Folksam Liv. Utgångspunkten för varje beslut vi fattar är att värna om kundernas trygghet, såväl när det gäller strategiska som styrningsrelaterade frågor. Vi har också en god arbetsfördelning och fungerande rutiner för utvärdering”

Göran
Lindblå
Styrelseordförande

¹⁾ Folksam består av två koncerner med Folksam ömsesidig livförsäkring (Folksam Liv) och Folksam ömsesidig sakförsäkring (Folksam Sak) som moderbolag

²⁾ Enligt Svensk kod för bolagsstyrning (Koden)

Styrande regelverk

Styrelsen är ytterst ansvarig för regel- efterlevnaden i bolaget. Det operativa ansvaret är delegerat till verkställande direktören (vd).

Externa regler

Bolagsstyrningen i Folksam Liv utgår från lagstiftning (främst försäkringsrörelselagen), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd samt olika rekommendationer såsom Svensk kod för bolagsstyrning (koden).

Koden (senast reviderad 1 november 2015) utgör basen för en ökad självreglering inom näringslivet och vänder sig i första hand till bolag noterade på en reglerad marknad i Sverige. Koden är i första hand skriven för aktiebolag, men är också relevant för bolag som Folksam med ett spritt ägar- och allmänintresse. Koden bygger på principen "följ eller förklara". Företag som tillämpar koden kan avvika från enskilda regler, men ska då lämna förklaringar till avvikelserna. Folksam tillämpar koden från och med 2007 och några avvikelser förekommer inte.

Folksam Liv bedriver både tjänstepensions- verksamhet och övrig livförsäkrings- verksamhet. För övrig livförsäkrings- verksamhet tillämpas Solvens 2-reglering och för tjänstepensionsverksamhet övergångsregler. Solvens 2-direktivet är ett europeiskt regelverk för försäkringsbolag som syftar till att skapa en enhetlig europeisk försäkringsmarknad med ökat

skydd för försäkringstagare. De nya reglerna trädde i kraft 2016. Folksam påbörjade anpassningen redan 2009. Övergångsreglerna innebär huvudsakligen att de försäkringsföretag som bedriver tjänstepensionsverksamhet ska, som huvudregel, fortsätta att tillämpa de äldre bestämmelser om rörelse, tillsyn och ingripande, som gällde under 2015 och de nya Solvens 2-bestämmelserna om företagsstyrning.

Interna regelverk

Utöver de externa regelverken finns interna styrande regelverk som fastställts av stämman, styrelse eller vd. Styrande regelverk kan utgöras av policy, riktlinje eller instruktion. En översyn har skett av dessa med anpassning till nya krav enligt Solvens 2- regelverket. Under året har styrelsen bl.a. fastställt en företagsstyrningspolicy vilken ersatt ett flertal andra interna regelverk.

Företagsstyrningssystemet formaliseras främst genom företagsstyrningspolicyn och företagsstyrningsriktlinjerna. Därtill tillkommer ett antal andra interna styrdokument i form av planerande dokument respektive styrande regelverk. Strävan är att ha så få interna styrdokument som möjligt. Exempel på planerande dokument är affärsplanen och planen för riskkontroll.

Regelverken genomgår en årlig översyn och uppdateras löpande vid behov.

En compliance officer finns utsedd för bolaget och ansvarar för den årliga regelverks- genomgången. Alla styrande regelverk har en utsedd regelverksägare och minst en regelverksspecialist.

Exempel på interna regelverk: *Bolagsordningen* anger tillsammans med lagstiftningen verksamhetens ramar och ger en beskrivning av bolaget och hur det ska styras. Stämmans sammansättning samt ansvar framgår här. Beslut om ändring av bolagsordningen sker på stämman. Ett beslut att ändra bolagsordningen är, i enlighet med försäkringsrörelselagen, giltigt om två tredjedelar av samtliga röstande förenat sig om det.

I arbetsordning för styrelsen tydliggörs styrelsens respektive styrelseordförandens ansvar. Här finns även regler för styrelsens utskott, regler kring styrelsens sammanträden och styrelsens sammansättning. Styrelsen beslutar även om *instruktion för ansvar och befogenheter för verkställande direktör*.

Den av styrelsen fastställda *företagsstyrningspolicyn* omfattar områden som företagsstyrningssystem, affärsstyrning, riskhanteringssystem, internkontrollsystem, intressekonflikter, externrapportering, kontinuitet och säkerhet etc.

Bland övergripande regelverk som fastställs av styrelsen ingår även *etiska regler*, *varumärkesstrategi*, *riktlinjer för konkurrensfrågor*, *policy om åtgärder mot penningtvätt*, *placeringsriktlinjer* med flera.

Struktur bolagsstyrning

Bilden intill visar strukturen för de övergripande styrande organen i Folksam Liv; stämman, styrelse och vd (tillika koncernchef).

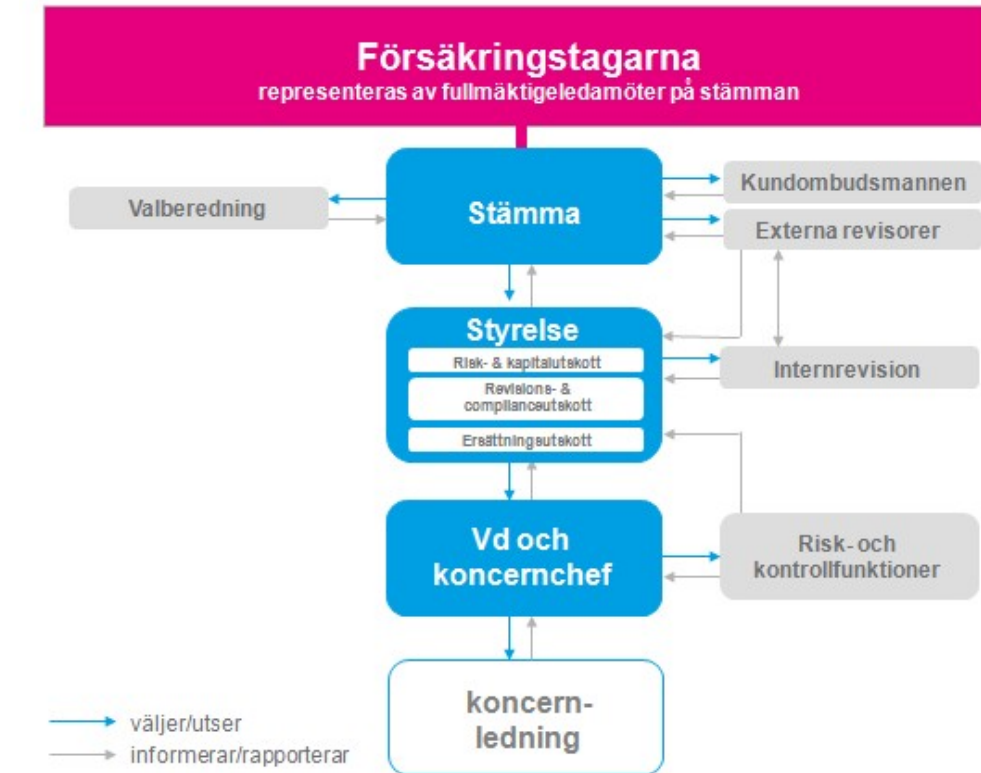
Eftersom Folksam Liv är ett kundägt bolag finns det inte några aktieägare. På stämman företräds kunderna av fullmäktigeledamöter. Folksam Liv tillämpar därför kodens bestämmelser om aktieägare på fullmäktigeledamöterna.

Valberedning

Valberedningen ska bestå av fyra ledamöter, vilka utses av ordinarie stämman för en mandatperiod på ett år. Dess sammansättning och ansvar regleras i en instruktion för valberedningen.

Valberedningens huvudsakliga uppgift är att utarbeta förslag till val av stämмоordförande, styrelseledamöter och styrelseordförande. Förslag ska även lämnas på val av valanordnare (med ansvar för direktval till stämman) revisorer, lekmannarevisorer och kundombudsman.

Vidare ska förslag lämnas på ersättningar till stämмоordförande, fullmäktigeledamöter, styrelsens ordförande och vice ordförande, styrelseledamöter, ledamöter i styrelsens utskott, valanordnare, revisorer och lekmannarevisorer.

Fullmäktigeledamöter och de organisationer som utser dessa får nominera styrelseledamöter till valberedningen. Information om detta finns på www.folksam.se

Valberedning vald fram till och med 2016 års stämman:
Ylva Thörn, ordförande
Torbjörn Bredin
Tommy Ohlström
Robert Söderhjelm

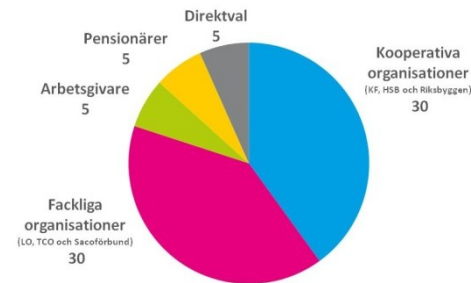
Stämma

Folksam Livs högsta beslutande organ är stämman. Försäkringstagarnas inflytande i form av rösträtt, yttranderätt och förslagsrätt utövas på stämman dels genom särskilt valda fullmäktigeledamöter (utsedda av organisationer som företräder försäkringstagarna) och dels genom direktvalda ledamöter valda av försäkringsstagarna (där valet genomförs av särskilt utsedd valanordnare). Folksam Liv har totalt 75 fullmäktigeledamöter och mandatfördelningen baseras på antal försäkringsstagare, premievolyms och strategisk betydelse för respektive kundgrupp och finns reglerad i bolagsordningen.

Enligt bolagsordningen ska ordinarie stämma hållas årligen under andra kalenderkvartalet. Under 2015 hölls stämman den 16 april i Stockholm. Stämman fastställer resultat- och balansräkningar, tar beslut om disposition av resultat samt beviljar styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet för verksamhetsårets förvaltning.

Stämman beslutar om val av styrelseledamöter, styrelseordförande samt revisorer. Stämman fastställer även arvoden för dessa. Principer för ersättning och anställningsvillkor för verkställande direktören och koncernledningens övriga ledamöter fastställs också av stämman. Mer information om stämman finns på www.folksam.se

Mandatfördelning Folksam ömsesidig livförsäkrings stämma:

Styrelse

Stämman utser styrelsen som är ytterst ansvarig för att för kundernas räkning förvalta bolagets verksamhet. I ett kundägt bolag som Folksam Liv företräder styrelseledamöterna försäkringstagarna både som ägare och kunder.

Folksam Livs styrelse har tolv ledamöter inklusive styrelseordförande. Härutöver utses arbetstagarrepresentanter. Information om styrelseledamöter valda av stämman 2015 framgår av sidorna 11-14.

I valberedningens arbete med förslag till styrelseledamöter beaktas den samlade kompetens och erfarenhet som svarar upp mot bolagets totala behov. För Folksam Liv ska styrelsen exempelvis ha kompetens inom områdena:

försäkrings- och finansmarknad, affärsstrategier och affärsmodeller, företagsstyrning, finansiell analys, aktuariell analys, regler som gäller för den tillståndspliktiga verksamheten samt intressekonflikter.

Valberedningen ska utöver kravet på mångsidighet och bredd i styrelsen eftersträva en jämn könsfördelning. Vid stämman 2015 valdes sex kvinnor samt sex män till Folksam Livs styrelse.

Styrelsen fastställer årligen dels en arbetsordning, dels en så kallad strategisk dagordning. Syftet med dessa handlingar är att skapa ett effektivt styrelsearbete genom att bland annat bestämma när under året olika ämnesområden ska behandlas.

Styrelsens övergripande uppgift är att för kundernas räkning förvalta bolagets angelägenheter. Styrelsen ska ägna särskild uppmärksamhet åt att:

- * Fastställa övergripande mål och besluta om strategi för att nå målen
- * Fortlöpande utvärdera den operativa ledningen och vid behov tillsätta eller entlediga vd
- * Se till att det finns effektiva system för uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet och ekonomiska ställning mot de fastställda målen

* Se till att den externa informationsgivningen präglas av öppenhet och saklighet och har hög relevans för de målgrupper den riktar sig till

* Se till att det finns en tillfredsställande kontroll av bolagets efterlevnad av lagar och andra regler som gäller för verksamheten

•Se till att erforderliga etiska riktlinjer fastställs för bolagets uppträdande

Styrelsens arbete

Under året hölls åtta styrelsemöten. Ledamöterna hade därutöver kontakter via e-post och telefon. Styrelsens utskott; risk- och kapitalutskottet (inrättat under året), revisions- och complianceutskottet (utökat med compliance under året) samt ersättningsutskottet, hade tre, sju respektive sex sammanträden under 2015. Utskottsledamöterna hade därutöver kontakter via e-post och telefon.

Inför varje sammanträde har styrelsen fått en skriftlig rapport av vd, vilken behandlat viktiga händelser i Folksam, men också i branschen i övrigt

I enlighet med en strategisk dagordning har styrelsen under året bland annat behandlat följande: Kontinuerligt följt upp förverkligandet av ett antal strategiska mål, finansiella rapporter, kvartalsrapporter, affärsplan, budget och prognosrapporter, rapport avseende Solvens 2 projektet,

genomgång av dotterbolagens verksamheter och ekonomi, omvärlds- och konkurrentanalyser, intressekonflikter, aktuarierapporter, compliancerapporter, riskrapporter, internrevisionsrapporter, fastställt ett återförsäkringsprogram, genomfört en årlig regelverksgenomgång av samtliga av styrelsen fastställda regelverk, fastställt ett belöningsprogram samt sammanträffat med den externa revisorn.

På samtliga ordinarie styrelsemöten finns tid avsatt för fördjupning. Det kan dels utgöras av de fasta temaområden som styrelsen fastställt, dels av ad hoc anmälda fördjupningsfrågor under året.

I syfte att få tillfälle att diskutera strategiska och framåtblickande frågor mer ingående genomför styrelsen under året ett tvådagarsseminarium. Ett avsnitt omfattade i år en genomgång av bolagets verksamhet från ett kund- och affärsperspektiv som syftade till att ge inblick i de olika affärernas verksamheter, hur de ser ut idag och framtida scenarier. Stående punkter på seminariet är finansmarknaden, omvärlds- och nulägesanalys samt Folksams övergripande strategimodell. Specifika ämnen 2015 omfattade områdena; tjänstepensionsföretagsutredningen, översyn av styrelseutskott, ORSA (egen risk- och solvensbedömning) samt utvärdering av företagsstyrningssystemet.

Årligen hålls en gemensam styrelseutbildning för nyvalda styrelseledamöter i moderbolagen samt i försäkringsdotterbolagen. Styrelsen har under året även fått fortsatt utbildning inom Solvens 2.

Enligt Svensk kod för bolagsstyrning ska styrelsen årligen utvärdera styrelsearbetet med syfte att utveckla dess arbetsformer och effektivitet. En sådan utvärdering har under november genomförts i form av en webbenkät. Utvärderingen omfattar områdena "kunskap och kompetens" (dels avseende styrelsen som helhet, dels avseende de enskilda ledamöterna), "styrelsearbete och möten" samt "roller och samarbeten". Resultatet rapporterades och diskuterades på styrelsemötet i december. Rapporten delgavs därefter även valberedningen.

Styrelsens arbetsfördelning

Enligt Svensk kod för bolagsstyrning ska en bolagsstyrningsrapport innehålla uppgifter om det finns, alternativt saknas, en särskild arbetsfördelning i styrelsen. Styrelsen kan inte delegera sitt ansvar men den kan utse utskott som bereder frågor inom ett visst område. Under året skedde en översyn av styrelsens utskott.

Risk- och kapitalutskott

Utskottet inrättades under året med syfte att bistå styrelsen i dess arbete med riskhantering, solvenskrav och kapitalbehov och därigenom bidra till att utveckla bolaget och gruppens samlade hantering inom nämnda områden.

Utskottet ska löpande bedöma bolagets samlade riskbild samt utfallet av risktagandet och inför styrelsernas beslut:

- * lämna rekommendationer och åtgärdsförslag för företagets risk och kapitalstyrning
- * bedöma och lämna förslag på processer, metoder och modeller gällande risk och kapitalfrågor
- * utvärdera bolagets egen risk- och solvensbedömning
- * utvärdera alternativa scenarios relaterade till bolagets egna risk- och solvensbedömning
- * bedöma förslag till återförsäkringsprogram
- * bereda styrande regelverk; placeringspolicy, försäkringspolicy samt relevanta delar av företagsstyrningspolicy

Utskottet ska bestå av minst tre styrelseledamöter och utses för en period om ett år. Ledamöter är från utskottets inrättande i augusti: Cecilia Hermansson (ordförande), Göran Arrius och Martin Linder.

Vid mötena ska även vd, CFO, chefen för Risk och compliance, chefen för Kapitalförvaltning, chefen för Aktuariefunktionen, chefen för Återförsäkring, chefen för Internrevision samt ansvarig för Affärs- och kapitalplanering närvara.

Revisions- och complianceutskott

Det tidigare inrättade revisionsutskottet har under året utökats till att även omfatta regelefterlevnad (compliance). Utskottets huvudsyfte är att bistå styrelsen i att fullgöra dess skyldigheter och ansvar för den finansiella rapporteringen samt den interna styrningen och kontrollen för moderbolaget samt för dotterbolagen.

- Utskottet ska på uppdrag av styrelsen:
- * säkerställa den finansiella rapporteringen
 - * bedöma den interna styrningen och kontrollen inklusive riskhanteringen
 - * bedöma regelefterlevnaden
 - * utvärdera kvalitén på extern- samt internrevision

Utskottet ska bestå av minst tre styrelseledamöter och utses för en period om ett år. Ledamöter är: Jan Rudén (ordförande), Britt Hansson och Maj-Britt Johansson-Lindfors..

Vid mötena ska även vice vd, chefen för Internrevision, chefen för Risk- och compliance samt CFO närvara. Även externrevisorn deltar vid vissa av mötena.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottet är gemensamt för Folksam Liv och Folksam Sak med ledamöter från båda styrelserna.

Ersättningsutskottets huvuduppgift är att bereda och lämna förslag till principer för ersättning och andra anställningsvillkor för vd, koncernledningsledamöter och chefen för internrevision samt att säkerställa att Folksams ersättningspolicy följs upp.

Principerna fastställs av styrelserna och godkänns därefter av stämmorna. Utskottet ska, mot bakgrund av dessa principer, även lämna förslag till respektive styrelse på ersättning till koncernchefen och övriga koncernledningsledamöter. Koncernchefen kan även konsultera utskottet i frågor som rör annan medarbetares ersättningsförmåner. Ersättningsutskottet beslutar också om ersättning för chefen för internrevisionen.

Ersättningsutskottets ledamöter är Göran Lindblå (ordförande och styrelseledamot i Folksam Liv), Eva-Lis Sirén (styrelseledamot i Folksam Liv) och Ulf Andersson (styrelseledamot i Folksam Sak).

Närvaro på styrelsemöten samt styrelsens arbetsutskott 2015

Namn	Funktion i styrelsen	Styrelsemöte ¹⁾	Ersättningsutskott ²⁾	Revisions- & complianceutskott ³⁾	Risk- & kapitalutskott ⁴⁾
Göran Lindblå ^{5) 8) 9) 11) 14)}	ordförande	5 av 5	6 av 6	2 av 2	-
Eva-Lis Sirén	vice ordf.	7 av 8	6 av 6	-	-
Göran Arrius	ledamot	7 av 8	-	-	3 av 3
Lars Ericson ⁵⁾	ledamot	5 av 5	-	-	-
Susanna Gideonsson	ledamot	7 av 8	-	-	-
Britt Hansson ^{5) 13)}	ledamot	5 av 5	-	2 av 2	-
Cecilia Hermansson ^{5) 15)}	ledamot	5 av 5	-	-	3 av 3
Maj-Britt Johansson-Lindfors ¹³⁾	ledamot	8 av 8	-	1 av 2	-
Lars-Inge Larsson ⁵⁾	ledamot	5 av 5	-	-	-
Martin Linder ¹⁴⁾	ledamot	6 av 8	-	3 av 5	2 av 3
Annelie Nordström	ledamot	3 av 8	-	-	-
Jan Rudén ¹²⁾	ledamot	8 av 8	-	6 av 7	-
Anders Sundström ^{6) 7)}	-	3 av 3	-	-	-
Johnny Capor ⁶⁾	-	3 av 3	-	3 av 3	-
Sune Dahlqvist ⁶⁾	-	3 av 3	-	-	-
Sam Sandberg ⁶⁾	-	3 av 3	-	-	-
Ulf Andersson ^{10) 16)}	-	-	4 av 4	-	-
Ella Niia ^{6) 16)}	-	-	2 av 2	-	-

1) Totalt 7 ordinarie styrelsemöten (varav konstituerande möte i april) samt 1 extra styrelsemöte

2) Totalt 6 möten - gemensamt för Folksam Liv och Folksam Sak

3) Totalt 7 möten - utökad med compliance efter styrelsebeslut i augusti

4) Totalt 3 möten - inrättat efter styrelsebeslut i augusti

5) Invald i april 2015

6) Avgick i april 2015

7) Ordförande t.o.m. stämman 2015

8) Ordförande efter stämman 2015

9) Ordförande i Ersättningsutskottet

10) Ledamot i Ersättningsutskottet efter stämman i april 2015

11) I Ersättningsutskottet som ledamot i Folksam Sak före stämman i april 2015

12) Ordförande i Revisions- och complianceutskottet efter styrelsebeslut i augusti

13) Ledamot i Revisions- och complianceutskottet efter styrelsebeslut i augusti

14) Ledamot i Revisions- och complianceutskottet t.o.m. augusti

15) Ordförande i Risk- och kapitalutskottet

16) Styrelseledamot i Folksam Sak

Ersättning till styrelsens ledamöter

Stämman beslutar om styrelsens arvoden vilka består av dels ett årsarvode, dels ett sammanträdesarvode.

Årsarvoden:

Styrelseordförande 155 000 kr

Vice styrelseordförande 95 000 kr

Övriga styrelseledamöter 68 500 kr

Ledamöter i Risk- och kapitalutskott 42 000 kr

Ledamöter i Revisions- och complianceutskott 42 000 kr

Ledamöter i Ersättningsutskott 33 000 kr

Sammanträdesarvode

för samtliga ovan 5 500 kr

Styrelseledamöter

Bakre raden från vänster:

Britt Hansson

Susanna Järnek, personalrepresentant

Mikael Täll, personalrepresentant

Göran Lindblå, ordförande

Martin Linder

Eva-Lis Sirén

Lars Ericson

Lars-Inge Larsson

Främre raden från vänster:

Annelie Nordström

Jan Rudén

Maj-Britt Johansson-Lindfors

Anders Johansson, personalrepresentant

Saknas på bild:

Göran Arrius

Susanna Gideonsson

Cecilia Hermansson

Uppgifter om styrelsens ledamöter valda vid stämman 2015

Göran Lindblå

Styrelseordförande

Invald 2015
Född 1954

Styrelseordförande OKQ8 AB

* Vice ordförande Kooperativa Förbundet
* Styrelseordförande Q8 Danmark A/S
* Styrelseledamot Bra Bil Sverige AB
* Ordförande Folksam Ersättningsutskott
* Styrelseledamot Coop Mitt Ekonomisk förening * Egen företagare Göran Lindblå AB

Bakgrund:

* Vd och koncernchef OK ekonomisk förening
* Vd grossistbolag inom OK * Styrelseledamot Folksam Sak * Styrelseordförande Arbetsgivareföreningen KFO * Styrelseordförande KP Pension & Försäkring * Styrelseordförande OKQ8 Finans/OKQ8 Bank AB * Journalist
* Förlagschef * Tidningschef

Eva-Lis Sirén

Vice styrelseordförande

Invald 2007
Född 1954

Ordförande Lärarstiftelsen

* Ledamot Folksam Ersättningsutskott * Vice ordförande styrelsen Högskolan Väst

Bakgrund:

* Ordförande Lärarförbundet * Vice ordförande Education International * Vice ordförande TCO
* Regeringens jämställdhetsråd * Styrelseledamot Nordiska Lärarorganisationernas samråd * Styrelseledamot Lärarnas Samverkansråd * Internationella samt nationella uppdrag för Lärarförbundet
* Lärarexamen Karlstad Universitet * Lärare i grundskolan

Göran Arrius

Styrelseledamot

Invald 2013
Född 1959

Ordförande Saco

* Styrelseordförande Akademikernas a-kassa (AEA) * Styrelseledamot Saco * Ledamot Kungliga Örlogsmannasällskapet * Styrelseordförande Folk och Försvar * Ledamot Rikskommittén Sveriges Nationaldag * Representant (huvudman) Kungafonden * Ledamot Första AP-fonden
* Ledamot av Försvarsunderrättelsesdomstolen (FUD) * Ledamot Folksam Livs Risk- och kapitalutskott

Bakgrund:

* Ordförande Brysselkontoret * Ordförande Jusek
* Ordförande Juseks sektion för Bank och Försäkring * Ordförande Sacoföreningen i SEB, arbetstagarrepresentant styrelsen för Skandinaviska Enskilda Banken * Fackligt ombud Saco SEB Trygg Liv, arbetstagarrepresentant SEB Trygg Livs styrelse * Lokalt ombud Svenska Officersförbundet * Produktspecialist tjänstepension Affärsutveckling SEB Trygg Liv * Chef Trygg Plan administration SEB Trygg Liv * Personalkonsult, utbildningsansvarig, försäljningschef, produkt-specialist/säljstöd, livsäljare Trygg Hansa
* Sjöofficer och sjökadett * Solbackakurs
* Ledarutbildningar internt SEB * Juridisk översikt kurs * Diplomerings IFU livförsäkring
* Examen Militärhögskolan
* Officersexamen Kungliga Sjökrigsskolan

Uppgifter om styrelsens ledamöter valda vid stämman 2015

Lars Ericson

Styrelseledamot

Invald 2015
Född 1963

Verkställande direktör

Konsumentföreningen Stockholm

- * Styrelseordförande MedMera Bank
- * Styrelseledamot Coop Sverige AB
- * Ledamot valberedningen Atrium Ljungberg AB

Bakgrund:

- * Ledamot Folksams valberedning
- * Styrelseledamot Ambulanssjukvården i Stockholm AB * Styrelseledamot Folk tandvården Stockholms län AB
- * Affärsområdes- och marknadschef Swedbank
- * Kommunalråd Tyresö kommun * Strategisk ledarutbildning Swedbank i samarbete med utbildningsföretag * Ledarutbildning, Att leda en kommun, Sveriges Kommuner och Landsting
- * Gymnasieutbildning

Susanna Gideonsson

Styrelseledamot

Invald 2006
Född 1963

Förbundsordförande Handelsanställdas Förbund

- * Vice ordförande UNI Europa Commerce
- * Styrelseledamot UNI Europa * Vice ordförande UNI Commerce Global * Styrelseledamot UNI World * Styrelseledamot LO-TCO Rättsskydd
- * Ordförande Nordiska Handels
- * Styrelseledamot TSL; revisions- och kapitalutskott * Styrelseledamot LO
- * Ledamot i Trygghetsfonderna; AFO, KFO Tjänstemän, KFO Butiker och Partihandel

Bakgrund:

- * Förste vice ordförande Handelsanställdas förbund * Nämndeman Arbetsdomstolen
- * Handels ombudsmannautbildning * Chef Studie- och informationsenheten Handelsanställdas Förbund * Förste ombudsman Handels avd 22 Söderhamn och avd 28 Luleå * Distriktsombudsman SSU
- * Vårdbiträde * Vårdbiträdesutbildning

Britt Hansson

Styrelseledamot

Invald 2015
Född 1966

Vd och koncernchef OK ekonomisk förening

- * Styrelseledamot OKQ8 AB och OKQ8 Bank AB * Ledamot Folksam Livs Revisions- och complianceutskott * Styrelseledamot Bra Bil Sverige AB * Styrelseledamot KFO * Styrelseledamot Apotek Produktion & Laboratorier AB

Bakgrund:

- * Skandinavisk direktör HR, Integration, IT och inköp, OK-Q8 AB/Q8 A/S * Projektdirektör OK ekonomisk förening * Nordisk CFO McDonalds AB * Finansdirektör, chef Affärsanalys, kundservicechef, koncernredovisningschef, skattechef OK-Q8 AB * Revisor Skattemyndigheten Stockholms län
- * Fondexpeditör Svenska Handelsbanken
- * Styrelseledamot Arithma Shared Service AB
- * Styrelseledamot Petrolia AB * Styrelseledamot Flaskgascentralen Malmö AB
- * Styrelseledamot Företagsekonomiska föreningen * Civilekonomexamen Högskolan i Örebro * Samhällsvetenskaplig linje Karolinska läroverket * Authentic Leadership Development Harvard Business School * Utbildning i styrelsearbete för kvinnor Styrelsekraft
- * Chefsutbildning internationell nivå Ashridge England * Beskattningsrätt Stockholms universitet * Skatteverkets aspirantutbildning Skatteverket

Uppgifter om styrelsens ledamöter valda vid stämman 2015

Cecilia Hermansson

Styrelseledamot

Invald 2015
Född 1962

Gästforskare inom bank och finans, KTH

* Lärare, behavioral finance, KTH
* Seniorekonom, Swedbank * Ordförande i Industrins ekonomiska råd * Ledamot i Finanspolitiska rådet * Ledamot i Medlingsinstitutets insynsråd * Ledamot i HUI Research styrelse * Ordförande i Folksam Livs Risk- och kapitalutskott

Bakgrund:

* Ekonomie doktor, bank och finans, KTH
* Civilekonom, Handelshögskolan * Chef-ekonom, Swedbank * T.f. departementsråd, Finansdepartementet * Makroekonom, Sida och svenska ambassaden, Nairobi * Ledamot i Stiftelsen för strategisk forsknings kapitalutskott * Styrelseledamot i National Association for Business Economics, Nabe * Styrelseledamot i Nationalekonomiska föreningen

Maj-Britt Johansson-Lindfors

Styrelseledamot

Invald 2008
Född 1950

Styrelseordförande Coop Nord

* Styrelseledamot, KF Stockholm
* Ordförande KF:s revisionsutskott
* Ledamot Folksam Livs Revisions- och complianceutskott

Bakgrund:

* Styrelseledamot Futurumverken AB
* Styrelseordförande Global Forum AB
* Styrelseledamot Handelshögskolans styrelse, Umeå * Styrelseledamot Nordiska Centret, Shanghai, Kina * Styrelseledamot Norstedts Förlag * Styrelseledamot KF Media
* Styrelseledamot KF Invest * Ekonomie doktor och universitetslektor Handelshögskolan, Umeå universitet * Chef för internationellt samarbete Umeå Universitet * Ansvarig för Ledarskapsakademin, Handelshögskolan Umeå Universitet

Lars-Inge Larsson

Styrelseledamot

Invald 2015
Född 1946

Förbundskassör Svenska Kommunal Pensionärs Förbund (SKPF)

* Ordförande i försäkringskommitté SKPF/Folksam * Ekonomiansvarig BRF Kronan 230 Stockholm

Bakgrund:

* Ekonomitjänsteman, redovisningsansvarig, bokslut förbundet och A-kassan Svenska Kommunal-arbetareförbundet * Kanslichef Svenska Fabriksarbetareförbundet * Bank-tjänsteman, kontorsansvarig Östgötabanken Norrköping * Verksamhets- och ekonomistyrning Företagsekonomiska Institutet * Propedeutiskt kurs Svenska Bankmannaförbundet (Finansförbundet) * Redovisningsteknisk linje De Geerskolan Norrköping * Underofficersutbildning A7 Visby * Realexamen Reallinjen Högalidskolan Finspång

Uppgifter om styrelsens ledamöter valda vid stämman 2015

Martin Linder

Styrelseledamot

Invald 2013
Född 1973

Förbundsordförande Unionen

* Ordförande PTK * Ledamot Folksam Livs Risk- och kapitalutskott

Bakgrund:

* Andre vice ordförande Unionen * Ordförande Sif/Unionen/PTK inom Volvokoncernen
* Ledamot bolagsstyrelsen Volvo AB och Volvo IT AB * Ledamot förbundsstyrelsen Sif
* Styrelseledamot Folksam ömsesidig sakförsäkring * PTK Bolagsstyrelseutbildning
* Marknadsekonom IHM Business School
* Ledamot Folksam Livs Revisionsutskott

Annelie Nordström

Styrelseledamot

Invald 2013
Född 1956

Ordförande Svenska Kommunalarbetsareförbundet

* Styrelseledamot ARENA * Styrelseledamot PSI * Ordförande EPSU

Bakgrund:

* Gymnasium Vårdlinje Gren för Barn och Ungdom * LO:s ombudsmannautbildning
* Barnskötare * Ombudsman Kommunals Förbunds kontor * Politiskt sakkunnig Utbildningsdepartementet * Personalchef Vilhelmina Kommun * Heltidsarvoderad landstingspolitiker * Styrelseledamot Sparbanken Södra Lappland * Ordförande Länshälsan Västerbotten AB * Styrelseledamot Vårdalstiftelsen * Styrelseledamot i Länsstyrelsen Västerbotten * Ordförande i regeringens delegation prioriteringar i vården
* Kommunalråd * Enhetschef Kommunal * Styrelseledamot Folksam ömsesidig sakförsäkring

Jan Rudén

Styrelseledamot

Invald 2003
Född 1951

Förbundsordförande Facket för Service och Kommunikation (Seko)

* Styrelseledamot LO * Ledamot i Socialdemokraternas partistyrelse * Styrelseordförande Seko förbundsstyrelse * Styrelseordförande Seko A-kassa * Ordförande Folksam Livs Revisions- och complianceutskott * Styrelseordförande Gullholmsbaden * Styrelseordförande FASAB 6F Facklig administration AB * Ordförande Sociala Dialogen Elektricitetsindustrin Bryssel

Bakgrund:

* Gymnasieutbildning Driftteknik * Kontrollrumstekniker Vattenfall * Ledarutbildning Vattenfall * Ombudsman Seko * Bolagsstyrelse- och arbetsrättsutbildning LO * Chefsutbildning Vattenfall AB * Ledamot Vattenfalls koncernstyrelse * Vice ordförande Folksam Liv styrelse

Risk- och kontrollorganisationens ansvarslinjer

Risk- och kontrollorganisationen följer en modell med tre ansvarslinjer.

Den *första ansvarslinjen* utgörs av den verksamhet där riskerna tas, dvs. den operativa organisationen. Den första ansvarslinjen ansvarar för att riskerna i verksamheten hanteras samt att externa och interna regelverk efterföljs. Första ansvarslinjen har också till uppgift att se till att risker förebyggs, kontroller genomförs och att brister eller avvikelser hanteras och återspeglaras.

Under 2015 utgjordes den *andra ansvarslinjen* av risk- och compliancefunktion. Från och med 2016 utgörs den andra ansvarslinjen av aktuariefunktion, risk- och compliancefunktion samt säkerhetsfunktion. Se även sidan 18. Dessa funktioner stödjer vd och styrelse i deras arbete med att fullgöra sitt ansvar för aktuarie, risk-, compliance- och internkontrollverksamheten samt säkerhetsarbetet. Den andra ansvarslinjen är stödjande och kontrollerande i förhållande till den första ansvarslinjen.

Den tredje ansvarslinjen utgörs av internrevisionen. Internrevisionen ansvarar för utvärdering av företagsstyrningssystemet, inklusive utvärdering av den första och den andra ansvarslinjens arbete men exklusive internrevisionen själv.

Internrevision

Internrevisionen är en oberoende, objektiv granskande och rådgivande verksamhet. Internrevisionen hjälper bolaget och bolagsgruppen att nå sina mål genom att systematiskt och strukturerat utvärdera företagsstyrningssystemet och verksamheten samt lämna råd och synpunkter på densamma i syfte att på så sätt bidra till att öka effektiviteten i riskhantering, intern kontroll samt ledningsprocesser. Internrevisionen är direkt underställd styrelsen och helt fristående från den verksamhet som ska granskas. Funktionen oberoende innebär att den inte deltar i den operativa verksamheten eller är involverad i det löpande arbetet med internkontroll.

Internrevisionens arbete bedrivs enligt god sed för internrevision som bl.a. framgår av internationella standards, International Professional Practices Framework (IPPF). Internrevisionens uppdrag fastställs av styrelsen och regleras inom ramen för företagsstyrningspolicyn.

Inger Rost är internrevisionschef i Folksam Liv.

Externa revisorer

I enlighet med bolagsordningen ska stämman utse en auktoriserad revisor alternativt ett registrerat revisionsbolag för granskning av årsredovisning och räkenskaper samt vd:s förvaltning. För granskning av bolagets verksamhet och interna kontroll utses även tre lekmannarevisorer. Mandatperioden är för samtliga ett år.

Stämman 2015 valde KPMG AB som bolagets revisionsbyrå. Därutöver valdes Hans Eklund, Michael Nyqvist och Shoshana Kushner till lekmannarevisorer.

Kundombudsmannen

En kund som är missnöjd med Folksams beslut i ett försäkrings-, sparande- eller skadeärende ska erbjudas ett snabbt, enkelt och kostnadsfritt omprövningsförfarande. Kundombudsmannen ska vara fristående, motsvara höga krav på kvalitet och ha rätt att rekommendera ändringar i ärenden som anmälts för prövning. Kundombudsmannen ska dessutom ha rätt att föreslå förbättringar i Folksams försäkrings-, sparande- och skadeverksamhet samt verka som intern remissinstans. Rapportering sker direkt till stämman.

Stämman utser Kundombudsman för en period om tre år samt fastställer instruktion för denne. Lars-Ivar Sölvinger är utsedd till Folksams kundombudsman till och med stämman 2016.

Verkställande direktör och koncernledning

Folksam Livs vd, som också är koncernchef i Folksam, är direkt underställd styrelsen. Vd svarar för den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar. En skriftlig instruktion som styrelsen fastställer reglerar det ansvar och de befogenheter som gäller för vd.

Jens Henriksson är Folksam Livs vd. Uppgifter om honom framgår på sidan 17.

Operativ organisation

Vd utser en koncernledning som ansvarar för olika delar av verksamheten (se sid 17).

I och med att Folksam har en gemensam operativ organisation är vissa funktioner gemensamma med andra bolag inom Folksam.

Folksam affärsverksamhet är organiserad i tre affärsområden vilka omfattar produkter inom moderbolagen; Privat affär, Partneraffär och Kollektivavtalad affär. Affärssegmenten inkluderar utöver respektive affärsområde även dotterföretag.

Affärsområde Privat ansvarar för att hantera och utveckla den affär som avser individuell försäkring riktad mot privatpersoner och företag Liv. Ansvaret omfattar all verksamhet som relaterar till försäljning, kundservice och kundutveckling.

Affärsområde Partner ansvarar för att hantera och utveckla den affär som avser partnersamarbete. I nära samverkan med affärspartner ska erbjudanden utvecklas där försäkringslösningar tillhandahålls under Folksam varumärke, co-brandat med partnern eller under så kallat vitt varumärke.

Affärsområde Kollektivavtalad affär ansvarar för att hantera och utveckla den affär som avser försäkring riktad mot kollektivavtalsparterna på svensk arbetsmarknad. Affärsområdet har också produktansvar för produkter inom kooperativ tjänstepension.

Därutöver finns sju centrala enheter. Den övergripande organisationen, med bland annat centrala enheter och affärsområden, fastställs i företagsstyrningspolicyn, medan ansvarsområden för dessa framgår av företagsstyrningsriktlinjerna. För dotterföretagen finns dessutom ägardirektiv formulerade, vilka anger i vilken riktning ägaren önskar att respektive bolag ska styras och ledas.

Förändringar i koncernledningen 2015

Lars-Åke Vikberg (sedan 2009 vd för KPA Pension och sedan 2014 även chef för affärsområde Kollektivavtalad affär) slutade sin anställning inom Folksam under 2015.

Erik Thedéen tillträdde dessa två roller efter Lars-Åke i april. I oktober utsåg regeringen Erik till generaldirektör för Finansinspektionen varför Erik slutade i Folksam.

Mia Liblik, vd i KPA Livförsäkring, utsågs då till tf vd i KPA Pension samt till ledamot i koncernledningen.

Till chef för affärsområde Kollektivavtalad affär utsågs Elisabeth Sasse, som tidigare varit chef för affärsområdet. Elisabeth är även fortsatt chef för affärsområde Partner.

I november utsågs Michael Kjeller, chef för Kapitalförvaltningen till ordinarie ledamot i koncernledningen.

Koncernledningens sammansättning (per februari 2016)

Jens Henriksson
Vd och koncernchef
född 1967
anställd 2013
i denna befattning sedan 2013

Pia Carlsson Thörnqvist
Kommunikations- och marknadsdirektör
född 1964
anställd 1982
i denna befattning sedan 2008

Torbjörn Eckerdal
Chef affärsområde Privat
född 1958
anställd 1985
i denna befattning sedan 2008

Daniel Eriksson
Produktdirektör
född 1969
anställd 2005
i denna befattning sedan 2008

Gunnar Fröderberg
IT-direktör
född 1953
anställd 2008
i denna befattning sedan 2008

Michael Kjeller
chef Kapitalförvaltning
född 1964
anställd 1998
i denna befattning sedan 2007

Mia Liblik
Tf vd KPA Pension
född 1969
anställd 2008
i denna befattning sedan 2015

Pia Marions
Ekonomidirektör (CFO)
född 1963
anställd 2014
i denna befattning sedan 2014

Tomas Norderheim
Chef vd-stab och vice vd
född 1955
anställd 1987
i denna befattning sedan 1998

Harriet Pontán
HR-direktör
född 1953
anställd 2005
i denna befattning sedan 2005

Elisabeth Sasse
Chef affärsområde Partner och chef Kollektivavtalad affär
född 1966
anställd 2011
i denna befattning sedan 2014 och 2015

AnnKristine Wuopio-Mogestedt
Skadedirektör (CCO)
född 1961
anställd 1988
i denna befattning sedan 2006

Uppgifter om Folksam Livs vd

Jens Henriksson född 1967
Vd och koncernchef i Folksam sedan 1 september 2013

Tidigare anställningar

- NASDAQ OMX Stockholm AB: Vd och börschef
- Swedbank: Global Head Bank Relations
- Internationella Valutafonden (IMF): Exekutiv direktör och styrelseledamot, Washington, DC
- Bruegel: Senior Policy Fellow, Bryssel
- Finansdepartementet: Statssekreterare, Planeringschef, Politiskt sakkunnig
- Arbetet: Ledarskribent

Nuvarande uppdrag

- *Styrelseordförande*: KPA AB, Konsumentkooperationens pensionsstiftelse, Bommersvik AB
- *Styrelseledamot*: Alka (Danmark), Svensk Försäkring, FIH Holding (Danmark), PF1 A/S, Ellevio AB
- *Ordförande* i Kommittén om översyn av målet för den offentliga sektorns finansiella sparande
- *Ledamot*: Stockholms Handelskammare förtroenderåd, SNS förtroenderåd, Saco:s chefsråd

Tidigare uppdrag

- SIFR (Swedish Institute for Financial Research),
- Svenska Dagbladet, kolumnist
- Svenska Spel AB, styrelseledamot
- Fokus, kolumnist
- European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) och IMF, Alternate Governor Sweden
- OECD, medlem Working Party 3
- EU Economic and Financial Committee (EFK), medlem

Utbildning

- Fil. lic. nationalekonomi Stockholms Universitet 2012
- Civilekonom Lunds Universitet 1993
- Civileingenjör i elektroteknik och reglerteknik Lunds Tekniska högskola 1992

Inga aktieinnehav i företag som Folksam har betydande affärsförbindelser med

Risk- och kontrollfunktioner

Varje chef svarar inom sitt ansvarsområde för den interna styrningen och kontrollen medan styrelsen och vd har det övergripande ansvaret.

Vd ansvarar för att det finns särskilda risk- och kontrollfunktioner som är fristående från den verksamhet som ska kontrolleras. Vd ska även inrätta en koncernsäkerhetsfunktion som är gemensam i Folksam. Funktionernas ansvarsområden regleras i företagsstyrningspolicyn. Samtliga funktioner rapporterar till vd och styrelse.

Risk och compliance

Det finns en risk- och complianceavdelning som ansvarar för att följa upp att bolaget har en god intern kontroll, det vill säga att bolaget har en tillfredsställande förmåga att identifiera, mäta, övervaka och hantera risker samt efterleva lagar och förordningar, interna regler samt god sed eller standard. Funktionen är separerad från den operativa verksamheten och direkt underställd vd.

Risikfunktionen utvecklar och förvaltar riskhanteringssystemet samt stödjer dess tillämpning. De följer upp, övervakar och utvärderar riskhanteringen samt stödjer första ansvarslinjen i dess arbete med riskfrågor.

Compliancefunktionen övervakar, kontrollerar, följer upp och utvärderar regelefterlevnaden i den första ansvarslinjen. Den stödjer och ger råd till styrelse, vd och verksamheten i frågeställningar rörande efterlevnad av näringsrättsliga regler och interna styrande regelverk.

Chef för Risk och Compliance för Folksam Liv är Magnus Vesterlund

Aktuarie

Till och med 2015 har bolaget haft en utsedd chefaktuarie, vilken haft ett övergripande ansvar för försäkringstekniska utredningar och beräkningar i bolaget samt att bistå vd i aktuariella frågeställningar. Ansvaret har bland annat omfattat beräkning av försäkringstekniska avsättningar, prissättning och lönsamhetskalkyler.

Chefaktuarie i Folksam Liv var under 2015 Maria Liljedahl tillika koncernchefaktuarie för Folksam Livkoncernen.

Under året har styrelsen fastställt en företagsstyrningspolicy av vilken det bland annat framgår att det ska finnas en Aktuariefunktion. I och med detta försvinner rollen chefaktuarie.

Från och med 1 januari 2016 finns därför en Aktuariefunktion som bland annat ansvarar för samordning av de försäkringstekniska beräkningarna och utredningarna, bedömningar av kvalitet i det data och de IT-stöd som används vid beräkningen av försäkringstekniska avsättningar, bedömningar av risker i försäkringsrörelsen avseende tecknande av försäkring och överskottshantering och bedömningar av lämpligheten av företagets återförsäkringsskydd och andra riskreduceringstekniker.

Aktuariefunktionen bidrar till företagets riskhanteringssystem, särskilt när det gäller metoder, beräkningar och bedömningar av risker i försäkringsrörelsen samt företagets egna risk- och solvensbedömning,

Från och med 1 januari 2016 är Maria Liljedahl bolagets aktuariefunktion tillika ansvarig aktuarie för bolagets tjänstepensionsverksamhet.

Koncernsäkerhet

Koncernsäkerhetsfunktionen stödjer bolaget i säkerhets- och kontinuitets-hanteringsfrågor. Funktionen ansvarar för bolagets arbete med person-, informations-, egendoms- och brandsäkerhet, kris- och kontinuitets-hantering samt internutredningar.

Koncernsäkerhetschef är Lennart Molin

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen 2015

Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen, IKFR, är en process som involverar hela Folksam, både styrelsen, ledning och medarbetare. Målsättningen med IKFR är att den finansiella rapporteringen ska vara tillförlitlig och i överensstämmelse med lag, gällande redovisningsregler och andra krav som ställs på företaget.

IKFR beskrivs vanligen enligt ett etablerat ramverk framtaget av *the Committee of Sponsoring Organizations of the Threadway Commission (COSO)* och fördelas på fem områden. Dessa områden beskrivs nedan och omfattar kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation, samt uppföljning och övervakning.

Kontrollmiljö

Kontrollmiljön utgör grunden för IKFR och är central för hur risker identifieras och hanteras baserat på den kultur och de värderingar som styrelse och ledning etablerat i Folksam.

Folksamns kultur och värderingar har sin utgångspunkt i att företaget ägs av sina kunder med målsättning att skapa branschens mest nöjda kunder.

Företaget eftersträvar både affärsmässighet och ordning och reda. Med affärsmässighet avses bland annat att det ska finnas tydliga mål och strategier och med ordning och reda avses att vi ska ha god intern styrning och kontroll.

Kontrollmiljön utgörs även av tydliga ansvar och roller. Information om företagets övergripande organisationsstruktur inklusive beskrivning av de tre ansvarslinjerna finns i avsnittet "Risk- och kontrollorganisationens ansvarslinjer" på sidan 15.

Ett koncernövergripande ramverk för intern kontroll håller på att införas där den finansiella rapporteringen ingår. Ramverket syftar bland annat till att utvärdera om den finansiella rapporteringen är tillförlitlig genom att identifiera risker och kontroller som är väsentliga för den finansiella rapporteringen och regelbundet övervaka dem.

Riskbedömning

Risk och riskhantering är en integrerad del i affärsverksamheten. Riskerna och de beslut som tas för att hantera dem påverkar företagets ekonomiska ställning och förmåga att nå företagets mål.

Genom aktiva, kontrollerade och affärsmässiga beslut om risker skapas förutsättningar att erbjuda kunderna försäkrings- och sparandelösningar som ger kunderna trygghet.

Risker som däremot innebär att företaget inte kan följa lagar, redovisningsregler och andra krav som ställs på Folksam ska undvikas. Därför är det viktigt att risker hanteras och kontrolleras på ett strukturerat sätt, både i ett kort och ett långt tidsperspektiv.

Halvårsvis genomförs självutvärdering av risker, per bolag, affärsområde och enhet. Risker avseende den finansiella rapporteringen ingår i denna analys. Det är chefen för respektive verksamhetsområde som är ansvarig för att genomföra självutvärderingen med stöd från risk- och compliancefunktionen. Risker identifieras utifrån strategier, affärsplaner och affärsmål, samt ansvarsområden och de arbetsuppgifter respektive organisatorisk enhet ansvarar för.

Självutvärdering av risker innebär att en bedömning görs av vilken påverkan en identifierad risk kan få, sannolikheten för att den ska inträffa och vilka åtgärder som behöver vidtas för att hantera risken.

Kontrollaktiviteter

Riskåtgärder och kontrollaktiviteter

Åtgärdsplaner ska tas fram för alla de risker som verksamheten vill hantera genom förebyggande aktiviteter. Åtgärderna kan i vissa fall likställas med kontrollaktiviteter med syfte att exempelvis säkerställa regelefterlevnad, kvalitet eller förbättrade processer och rutiner.

Kontrollaktiviteter för att hantera risker avseende den finansiella rapporteringen är t ex avstämningar av huvudbok mot försäkringssystem, bankkonton eller andra sidoordnade register och underlag. Uppföljning, analys och prognoser är andra exempel på kontrollaktiviteter.

Vid sammanställning av de finansiella rapporterna hämtas data från ett antal olika IT-system och aggregeras. Det förutsätter kontroller inom respektive källsystem och vid sammanläggning av data. Ytterligare aspekter är vikten av hög tillgänglighet för att kunna leverera rapporter i tid, andra kontrollaspekter är hantering av behörigheter och spårbarhet i systemen av vem som utfört olika aktiviteter.

Andra väsentliga kontrollaktiviteter avseende den finansiella rapporteringen är de som utförs avseende försäkringsersättningar, inköp och driftskostnader där det finns särskilda principer och rutiner som till exempel krav på dualitet, kontroll av större belopp samt slumpvisa utbetalningskontroller.

Styrande regelverk

Förutom kontrollaktiviteter finns styrande regelverk som fastställer redovisningsprinciper och ansvar och roller i den finansiella rapporteringen t.ex. värdering av tillgångar och skulder, värdering av försäkringsåtaganden, driftskostnader, attester och utbetalningar. Det finns även en ekonomihandbok som innehåller instruktioner som har betydelse för den löpande redovisningen och bokslut. Som stöd för riskhantering och intern kontroll finns också styrande regelverk .

Det finns en etablerad process för att minst årligen uppdatera de styrande regelverken som beslutas av styrelse och vd. De styrande regelverken publiceras därefter på intranätet där även ekonomihandboken finns tillgänglig för alla medarbetare.

Information och kommunikation

För att säkerställa en effektiv och korrekt informationsgivning krävs att alla delar inom verksamheten kommunicerar och utbyter relevant och väsentlig information såväl inom enheterna som till och från ledning och styrelse.

Informationsgivning från styrelsen och ledning till chefer och medarbetare sker bland annat genom de styrande regelverken samt genom koncernledningen och andra ledningsgrupper i verksamheten. Det finns även en regelverksgrupp inom den koncerngemensamma ekonomiavdelningen som håller sig uppdaterad på regelverksförändringar som påverkar den finansiella rapporteringen. Personer i regelverksgruppen ingår även i ett bolagsövergripande nätverk som arbetar med strategiska regelverksfrågor.

Styrelsen får regelbunden återkoppling från verksamheten om intern styrning och kontroll via revisions- och complianceutskottet, där även aktuella redovisningsfrågor behandlas. Utskottet har regelbundna möten med bolagets externrevisorer, chefen för internrevision, chefen för risk och compliance samt CFO.

Övergripande verksamhetsuppföljning sker huvudsakligen genom ekonomiska översikter med kommentarer från vd. Dessa rapporter ger en samlad bild över såväl verksamhetsuppföljning som uppföljning av intern styrning och kontroll och presenteras löpande för styrelse och ledning. Intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen ingår som en del i den totala uppföljningen av intern styrning och kontroll.

Års- och delårsbokslut samt processen för framtagande och rapportering av finansiell information granskas även årligen av de externa revisorerna, vilka löpande rapporterar till revisions- och complianceutskottet, samt minst en gång per år avrapporterar till styrelsen. Till stämman sker avrapportering genom avlämnande av revisionsberättelsen.

Uppföljning och övervakning

Om överträdelse skett av styrande regelverk eller om risker eller väsentliga händelser identifierats, sker rapportering till vd, ledning och styrelse.

Ett stöd i arbetet med att identifiera risker och väsentliga händelser är det bolagsövergripande incidenthanteringssystemet. I det systemet rapporteras oönskade händelser och verksamheten ska därefter vidta åtgärder för att förhindra att samma sak inträffar igen.

Därutöver genomför funktionen för risk- och compliance samt internrevisionen granskningar och andra aktiviteter för att kunna bedöma den interna kontrollen inkl. intern kontroll finansiell rapportering.